

רשימת יצירות לעיסוק בנושא קליטת עליה

<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>בנספח יצירות הספרות בתכנית הלימודים</u>	<u>סוג</u>	<u>על היצירה</u>
כיתות א'-ב					
פסח שחגגנו באתיופיה	אורגד דורית	חלונות ב', מרכז לטכנולוגיה חינוכית, 1993	מעגל שני ממלכתי וממלכתי דתי. כיתות א'-ב'.	סיפור	תמנה ודסטה, אח ואחות שנולדו באתיופיה וכיום חיים בבאר שבע מספרים על ההכנות לחג הפסח באתיופיה.
סבא סביח	תמי שם טוב	חולק במסגרת "ספריית הפיג'מה" בשנת הלימודים תשע"ח	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	זהו סיפורם של קרן ואור שלא ברור להם מדוע לסבא קוראים בשם של מאכל... מהשיח עמו הם לומדים על העלייה לארץ ועל התאקלמותם של עולים חדשים בראשית שנותיה של המדינה. פעילויות על הספר באתר ספריית הפיג'מה
ירוס הולכת לירוסלם	מלניק בת עמי	הוצאת "דרור לנפש" 2015	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	הספר בוסס על עדויות עולי אתיופיה, תושבי בית שמש ומספר את סיפורה של הילדה ירוס שעלתה עם משפחתה מאתיופיה. בספר משולבות מילים באמהרית והוא זכה לעיטור לאירורים (2015) מטעם אתר "הפנקס". מומלץ לעיין בדף הפייסבוק של הספר
הביתה	תמי שם טוב	הוצאת "כתר" 2017	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	סיפורה של רוזה, השוהה במחנה המעצר בקפריסין עם אביה ופוגשת את שושנה דמארי, הזמרת בעלת קול הפעמונים המגיעה לשיר במחנה.
שתי חברות ומשלוח מנות	רבקה אליצור	עוד ועוד ספורים, מודן, 1986	מעגל שני ממלכתי וממלכתי דתי.	סיפור	מרים והדסה הן שכנות המפתחות קשרי חברות בעזרת "משלוח המנות". קישור לסיפור ב"כותר"

<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>בנספח יצירות הספרות בתכנית הלימודים</u>	<u>סוג</u>	<u>על היצירה</u>
			כיתות א'-ב'.		הצעה לפעילות באתר "לב לדעת"
כיתות ג'-ד					
ילדת הקשת בענן	שמואל נעמי	הקיבוץ המאוחד, 2002	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי כיתות ג-ד	ספר	סיפורה של מִקְקָרָם, צברית בת קצרין, העוברת יחד עם משפחתה להרצליה. אביה של מסקָרָם עלה מארצות הברית ואימה בת לעדה האתיופית. ביום הראשון ללימודים בהרצליה מסקָרָם מתרגשת. הילדים בכיתה החדשה בטוחים, על פי צבע עורה ותסרוקת הצמות, שהיא עולה חדשה מאתיופיה. הקוראים מלווים את מסקָרָם במסע למציאת הזהות האישית שלה ובהתמודדות עם החברים בכיתה החדשה. קישור לדגם הוראה לספר
יציאת אתיופיה	שמואל נעמי	המכון לחקר הטיפוח בחינוך – האונ' העברית, 2007	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי כיתות ג-ד	ספר	סיפור המסע מאתיופיה לארץ דרך סודן בעיניים של ילד.
העץ העצוב	דבורה עומר	עד השמים, עמיחי, 1961	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי כיתות ג-ד	סיפור	העץ העצוב הוא סיפור על אינגדאו, ילד עולה חדש שעלה עם משפחתו מאתיופיה לישראל ובארץ שונה שמו ל"אילן". בחודשיו הראשונים בארץ מתקשה הוא להיקלט ולרכוש חברים, אך מצליח להתגבר על המחסום ולרכוש לעצמו חברים חדשים.
קטי, יומנה של נערה	רבקה קרן	עם עובד דן חסכן, 1977	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	קטי הוא סיפורה של ילדה, המגלה בתימהון, בכאב ובהומור את סודות העולם הסובב אותה. אהבות ילדות, חברות נעורים, חיייה של קטי, כיהודייה בגולה ולבסוף נסיעתה ארצה, אחרי המהפכה שפרצה בהונגריה, ב-1956. קישור לפרק 19 בסדרת "קריאת כיוון" העוסק בקליטת עליה קטע הקראה וראיון עם הסופרת
יום החרגול וימים אחרים	דורית אורגד	הקיבוץ המאוחד, 2001	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	אסמרץ', או בשמה העברי אסנת, היא ילדה מחוננת שעלתה לארץ מאתיופיה. הספר מספר על קליטתה בארץ בעזרת פרקי יומן קצרים. קישור לקטע הקראה של הסופרת

<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>בנספח יצירות הספרות בתכנית הלימודים</u>	<u>סוג</u>	<u>על היצירה</u>
מסמר הערב	דורית אורגד	מסמר הערב, מחברות לספרות, 2000	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי כיתות ג-ד	סיפור	קליטת עליה ו"רב תרבותיות" מסביב למדורת ל"ג בעומר. הצעה למהלך הוראה
שיר החסידה	אידיסיס חיים		מעגל רביעי (בחירה)	שיר מולחן	השיר מתאר את מסעה של החסידה (המסמלת את הגעגועים לירושלים) לארץ ישראל. קישור לביצוע השיר על ידי מקהלת שבא ושלמה גרוניך הצעה לפעילות באתר "לב לדעת"
שיר השיירה	עלי מוהר		מעגל רביעי (בחירה)	שיר מולחן	הפזמון המוכר מתאר את קיבוץ הגליות בארץ חומר רקע על השיר
כיתות ה'ו'					
ככר העצב וככר השמחה	זרחי נורית	הכורסא המתנדנדת, הקיבוץ המאוחד, תשל"א	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי ה'ו'	סיפור	סיפור המשלב מציאות ודמיון ומספר על קליטתה של נינה בארץ ישראל דגם הוראה לספר
המסע לארץ ישראל	אידיסיס חיים	תקליטור, מזמור, עקבות מאתיופיה במילים ובמנגינות, מט"ח, 1999	יצירה המופיעה בליבה. כיתות ה-ו	שיר	קישור ליחידת הוראה
החייכן	יצחק נוי	מפגשים ו', עם עובד, 1987	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי ה'ו'	סיפור	סיפור קליטת תלמיד חדש מנקודת מבטו של ה"צבר".
צעדים ראשונים	אמנון שמוש	כתבי אמנון שמוש, אביב, 2000	מעגל שני ממלכתי וממלכתית דתי ה'ו'	סיפור	הסיפור מתאר את המפגש הראשוני של העולה עם תרבות חדשה, שאינה מוכרת לו.
צוללים קדימה	דבורה עומר	הוצאת שרברק, 1966	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	גיבור הספר עלה לארץ ממרוקו ומילדותו חלם להיות צוללן. העלילה מלווה את קליטתו בארץ ובשייטת.

<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>בנספח יצירות הספרות בתכנית הלימודים</u>	<u>סוג</u>	<u>על היצירה</u>
					קריאת כיוון פרק 19 (קליטת עלייה) קטע מומחז
					מערכ שיעור במסגרת "שמחת הקריאה"
אלכס כבר לא עולה חדש	גלילה רון פדר		מעגל רביעי (בחירה)	ספר	"אלכס כבר לא עולה חדש" הוא סיפור אמיתי על אלכס, עולה חדש בן 13. כשהיה אלכס בברית - המועצות, חלם שכל הבעיות יפתרו בישראל. אבל הרי זו הארץ של היהודים, ולא יכול להיות שמשהו כאן אינו כשורה. אבל יחד עם נחיתת המטוס, נראה שגם התקוות נחתו. מה אוכלים בישראל? איך מתלבשים הצברים? ומה עושים כשאין עבודה, ואין רהיטים, והכי חשוב - אין חברים? כבר בהצלחה היה קשה. לא בכל מקום קיבלו אותו בזרועות פתוחות, ואפילו התנגדו לו. אט אט התחילו העניינים להסתדר, וגם הבעיות השתנו: מה עושים במסיבות? מה זה בר - מצווה? איך מתנהגים בטיול שנתי? וככל שעברו הימים היה קל יותר ונעים יותר. "אלכס לא עולה חדש" הוא סיפור אמיתי של חברות. זה סיפור של נערים שידעו להושיט יד. עם רצון טוב, ועם קצת מאמץ, גילו העולה החדש והצברים, שהמחסומים יכולים להעלם.
שער עליה	חזה אלברשטיין		מעגל רביעי (בחירה)	שיר מולחן	הצעה למהלך הוראה סביב השיר
גבעת האירוסים השחורים	יצחק נוי	כתר, 1988	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	סיפור אהבתם המיוסרת של נער מהמושב ונערה מהמעברה. קריאת כיוון – פרק 19 עלייה וקליטה ראיון עם הסופר
היום האחרון של פורים	יוסי ואסה וירדן ואסה	כנרת, 2015	מעגל רביעי (בחירה)		הספר מתאר את חייו של יוסי, ילד על סף ההתבגרות החולם להתחפש לנינג'ה. הספר משלב היבטי ויזואליים (ספר קומיקס) המוליך את העלילה. סרטון שבו יוסי ואסה, שחקן, מחזאי ובמאי במקצועו, מספר

<u>שם היצירה</u>	<u>היוצר</u>	<u>המקור</u>	<u>בנספח יצירות הספרות בתכנית הלימודים</u>	<u>סוג</u>	<u>על היצירה</u>
					<u>על שמותיו</u>
המצחיקה עם העגילים	רוזמן יעל	הוצאת עם עובד, 1969	מעגל רביעי (בחירה)	ספר	זהו סיפור העלייה לארץ של מריאנה בת ה-12 שהגיעה לארץ מברית המועצות עם אביה, כדי לחפש את האם שעלתה לארץ 9 שנים לפניהם. הספר מחבר את קשיי הקליטה של מריאנה ואת מסכת החיפושים אחרי האם.